

Логвиненко В. М.,

к. філос. н., доцент

Львівський державний університет

безпеки життєдіяльності

ЩАСТЯ ЯК КАТЕГОРІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

Поняття щастя широко використовується в науково-практичній сфері. До розгляду цього феномену звертаються фахівці не лише з етики, а й з інших галузей гуманітарного знання. В етичній думці проблема щастя посідає одне з центральних місць, адже людина завжди прагнула віднайти засади життєдіяльності, те, чим слід керуватися в житті, щоб забезпечити себе та інших глибоким і тривалим щастям. Таким чином щастя виступає як результат пошуків і розв'язання багатьох моральних завдань і виступає як позитивна оцінка власного життя.

Категорії щастя, в професійній етиці соціального працівника, не приділяється належної уваги. Звичайно, відчуття щастя є суб'єктивним – різні періоди свого життя можна оцінювати як щасливі чи нещасні і кожен має моральне право бути або не бути щасливим, але це не означає, що відчуття щастя не впливає на наше світовідчуття, самопочуття, взаємовідносини з оточуючими, нашу життєдіяльність загалом. Якщо говорити про професійну етику, то це значною мірою стосується фахівців, які працюють з людьми, і чи не найбільше – соціальних працівників. Адже коли працівник відчуває себе щасливим, то йому значно легше створювати доброзичливу атмосферу, вселяти в клієнта довіру й впевненість в тому, що його проблеми й труднощі будуть подолані, наповнювати його оптимізмом, що дасть змогу швидше й дієвіше подолати кризовий стан і сприятиме щасливому самопочуттю. Очевидним є те, що не будучи самі щасливими, ми не можемо зробити щасливим іншого. Звісно, соціальний працівник не покликаний робити щасливими клієнтів,

метою його діяльності є «допомога людям, які опинилися у непростих життєвих ситуаціях, пробудження у них життєвих сил, включення їх, наскільки можливо, у контекст життєдіяльності сім'ї, соціальної спільноти, суспільства» [4, с.142]. Проте, цілком зрозуміло, що клієнт, вийшовши з життєвої кризи і подолавши свої проблеми з допомогою соціальних служб, повинен змогти в подальшому ефективно функціонувати самостійно. Для цього використовують відповідні методи й технології соціальної роботи в результаті використання яких у клієнта має виникнути задоволення від свого життя загалом, що можна охарактеризувати як щастя.

Таким чином, соціальні працівники повинні володіти не тільки професійно орієнтованими знаннями і вміннями – безсумнівним є те, що від етичних переконань, потреб, ціннісної орієнтації особистості соціального працівника залежить ефективність роботи з клієнтом. Від уявлень про щастя самого соціального працівника та його готовності бути щасливим значною мірою залежить взаємодія з оточуючими. Відчуття щастя має стати внутрішнім помічником соціального працівника у виконанні функціональних обов'язків, а категорія щастя – зайняти належне місце серед інших категорій професійної етики соціального працівника.

Література

1. Бойко Ж. В. Этические основы социальной работы : учеб. пособие / Ж. В. Бойко. – Хабаровск : Изд-во ДВГУПС, 2012. – 94 с.
2. Васянович Г.П. Педагогічна етика: навч. посібник. / Васянович Г.П. – К.: Академвидав, 2011. – 256 с.
3. Вознюк Н. М. Етика: навч. посіб. / Н. М. Вознюк – К.: “Центр учбової літератури”, 2013. – 300 с.
4. Вступ до соціальної роботи: навч. посіб. / за ред.. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. – К.: Академвидав, 2005. – 304 с.
5. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України // [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://uazakon.com/document>. . – Назва з екрана.

6. Іщук С.В. Етика соціальної роботи. Курс лекцій / С.В. Іщук. – Тернопіль: ТДПУ, 2008. – 59 с.
7. Малахов В. А. Етика: Курс лекцій: навч. посіб. / В. А. Малахов. – 4-те вид. – К.: Либідь, 2002. – 384 с.
8. Медведева Г. П. Профессионально-этические основы социальной работы : курс лекций : учеб. пособие / Г. П. Медведева ; МГСУ, Акад. соц. работы. – М. : Изд-во МГСУ, 2001. – 299 с.
9. Мовчан В.С. Етика: Навч. посібник / В.С. Мовчан. – 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007. – 483 с.
10. Тофтул М.Г. Етика: підручник / М.Г. Тофтул. – 2-ге вид., вип. і доповн. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 440 с.
11. Философия социальной работы / [В.И. Митрохин, Г.И. Иконникова, Н.Н. Карева и др. ; под ред. В.И. Митрохина] ; Моск. гос. соц. ун-т. – М. : Союз, 1998. – 257 с.